

je več ali manj pravica svobodne rabe in svobodnega razvoja. Zato je pa tudi le ruski jezik zmožen krepiti in jačiti druge slovanske jezike, jih poživljati in bogatiti.

To je tedaj glavni in najtehtnejši razlog, da se učimo Slovenci ruskega jezika. Na Nemškem in Francoskem se ga uče že tako pridno, da nas mora biti kar sram. Isto tako godi se na Češkem in Moravskem, kjer nahajamo že cela društva, kojim namen je razširjanje ruskega jezika. In mi Slovenci naj bi si ne upali tega! Ne bodimo no večne šalobarde!

A če še poštujemo to, da je ruski jezik jako podoben našemu, da za nas ni tolike težave priučiti se mu, kakor n. pr. Francozom in Nemcem, potem res ne vem, ali bi se smejal ali jezil, da smo tako brezbrizni.

Že s tem bomo si pridobili mnogo, da se bomo laže seznanjali s proizvodi ruske literature, koja hrani v sebi odlična in izvrstna dela učenjaška in leposlovna. Ne bode nam treba potem tavati slepo za nemškimi in laškimi vzori, ter jih presajati na slovenska tla, kjer ne mogó po nobeni ceni roditi dobrega sadú. Pri nas more roditi le to, kar je stvarjeno za naša tla, in to je jedino le ono seme, koje je zrastle na drugih slovanskih tleh. In da so ruska tla najplodovitejša, o tem presvedočite se lahko sami. (Dalje prih.)

Pl u g a.

(Praktična obravnava 11. ber. v III. Berilu str. 10.)

a) Uvod. Naštej kmetijsko orodje! Kaj potrebuje kmet, kadar orje? (Plug.) (Dobro je, ako ima učitelj model ali pa vsaj dobro sliko pluga, da ga z učenci opiše.) Katere dele ima plug? (Lemež (oralo), desko, kozolec, plaz, črtalo, hlod, ročici, vprežna naprava.) Iz česa so posamezni deli?

b) Učitelj pripoveduje vsebino pesmi v prozi, n. pr.: Kmet je imel dva pluga. Bilo je pomladi. Jednega je rabil več dni zapored, ter ž njim preoral vse svoje njive. Oralo se mu je svetilo, kakor zrcalo. Druzega pa je puščal doma pred hišo ležečega in oralo mu je popolnoma zarjavelo. Ko gre potem nekega večera gospodar z lučjo mimo obeh plugov v hlev, se v oralu onega pluga, s katerim je kmet ravno prej več dni oral, luč kar zablesketa; zasveti se mu oralo kakor srebro. In sedaj vzdihne zarjaveli plug ter reče svojemu bratu, drugemu plugu: „Kako to, da se ti tako svetiš, mej tem, ko sem jaz ves zarjavel; saj sva vendar oba iz jednakega blaga narejena? Kako, da tudi ti nisi zarjavel?“ Brat mu pa odgovori: „Branila menda so pridna dela.“ In

res, otroci! Plug je imel prav; ravno pridno delo ga je varovalo rje. Saj ste sami že lahko opazili, da železne reči, ki se vedno rabijo, ne zarjavijo tako hitro, kakor one, katere se malokedaj ali pa nikoli ne rabijo. (Tu se lahko navede nekaj vzgledov.)

c) Učenci ponavljajo na stavljena prašanja opis pluga in vsebino pesmi.

d) Učitelj čita sam.

d) Boljši učenci beró kitico za kitico, učitelj pa razjasnjuje manj znane izraze. (Ta pesmica je sicer tako umevno pisana, da ne potrebuje skoro nobene razlage. Učitelj stavi le nekatera prašanja, da vidi, ali učenci razumejo, kar so brali.)

e) Splošno čitanje.

f) Namen pesmi. Kaj je bil vzrok, da je bil jeden plug ves rjav? (To, ker ni nič delal.) Katere reči pa zarjavijo? (Železne.) Torej, kaj moramo storiti, da nam železne reči ne bodo zarjavele? (Pogosto jih moramo rabiti; delati moramo ž njimi.) Otroci, rja pa ne dela samo, da se železna stvar ne sveti; temveč rja dotično stvar tudi razjeda, pokončuje in naposled popolnoma uniči. Tako je pa tudi s človekom. Tudi človeka se prime različna rja, ako ne dela. In taka rja, katera se lenega človeka loti, je revščina, bolezen, slabe misli, hudobna dejanja in naposled tudi prezgodnja smrt. Zatorej, varujte se lenobe, da se tudi vas kedaj ne loti kaka rja. Bodite vedno pridni, delavni, da boste krepki, zdravi in da vas bodo ljudje radi imeli.

g) Uporaba. 1.) Pesem se napiše v nevezani besedi. 2.) Opišite plug! 3.) Pesem se memorira.

J. Novak.

Listek.

Snaga.

(Konec.)

Romaj zagleda drobna in nežna stvar svet, že mu je nujna potreba blagodejna kopel. To tudi vsaka izkušena mati ve in zato ne pozabi nobenega dne, svoje dete skopati v toplej vodi.

Toplina kopeli naj bode v prvih tednih pač precej visoka, t. j. do 28° R; pozneje ima kopel postajati hladnejša in hladnejša, da je slednjič okoli 17°—22° R.

Kaj pa store mnogokrat mlade matere in še mlajše tete, ki v svojej nevednej skrbnosti in neovrgljivej prebrisanosti, zanašaje se le na svoj individualni čut, napravljajo kopel, ki bi bila pač pripravna za parno kopel, a ne za telesno izmivanje prenežne kože otrokove. Res ni čuda, ako se v resnici prigodi slučaj, da trpi v takej vodi